

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

MENO HABILITANTA	Jana Radošínská
NÁZOV HABILITAČNEJ PRÁCE	VÝVOJOVÉ TENDENCIE MEDIÁLNEJ ZÁBAVY V KONTEXTE GLOBALIZOVANÉHO FILMOVÉHO PRIEMYSLU
ODBOR	habilitačné konanie a inauguračné konanie masmediálne štúdiá
ROZSAH PRÁCE	268 s.
MENO OPONENTA	doc. Peter Mikuláš, PhD.
PRACOVISKO OPONENTA	Katedra masmediálnej komunikácie a reklamy, FF UKF v Nitre

HODNOTENIE

1. Zhodnotenie významu a originality riešenej problematiky

Problematika mediálnej zábavy všeobecne patrí medzi základné témy mediálnych štúdií v súčasnosti. V domácom priestore sa na túto oblasť zameriava pomerne málo pozornosti. Habilitantka sa v predkladanej práci, ale aj počas svojho doterajšieho akademického pôsobenia rozhodla túto oblasť zaplniť, pričom sa sústredila na fikcionálnu žánrovú skupinu, najmä na hollywoodsky film. Kvantitu, ale predovšetkým kvalitu jej pôsobenia v tejto oblasti považujem za veľmi vysokú, dokladom čoho je publikačná činnosť autorky a hodnotená habilitačná práca.

2. Formálne zhodnotenie práce

Hodnotená práca je mimoriadne rozsiahla, čo je však ešte podstatnejšie, habilitantka si dala záležať nie len na jej obsahovej, ale aj formálnej stránke. Text je zrozumiteľný, bez preklepov či iných formálnych nedôsledností.

3. Úroveň rozpracovania teoretickej časti práce

Napriek tomu, že práca si od začiatku kladie ambíciu konštrukcie výskumnej časti, do ktorej prirodzene ústi, dovoľm si tvrdiť, že najväčší vklad práce spočíva v precíznej elaborácii teoretickej časti. Habilitantka tu preukazuje erudíciu kvalitnej a zodpovednej práce s literárnymi zdrojmi, čo je však ešte dôležitejšie, z jej výkladu je cítiť adekvátnu schopnosť vniesť do problematiky aj vlastné názory, vďaka čomu výklad neostáva v závese za kompilačným prístupom. Autorka čerpá z bohatého spektra literatúry, pričom sa dominantne sústreďuje na anglo-americké zdroje, menej na zdroje domácej proveniencie. Tento prístup na jednej strane treba oceniť, pretože prácu povyšuje na dielo s globálne platnými kontúrami, na druhej strane je niekedy škoda neinšpirovať sa domácimi autormi, resp. ich v práci vôbec nespomenúť. Vhodným vkladom do práce by v tomto zmysle mohli byť napr. práce Viery Gažovej reflektujúce mediálnu a masovú kultúru, ale aj čerpanie z väčšieho množstva prác Juraja Rusnáka, autorov zaoberajúcich sa (mediálnou) genológiou a pod.

Domnievam sa, že hoci je teoretická časť práce napísaná na vysokej úrovni, je na zváženie, či bol až natoľko systematický prístup habilitantky nevyhnutný, resp. či nestačilo sústrediť sa na tie okruhy, ktoré bezprostredne súvisia s cieľmi práce. Hoci je výklad témy autorkou jasne smerovaný, predsa len sa pri tak veľkom penze tém nevyhla určitej divergencii, ktorá nebola nevyhnutná. Táto skutočnosť sa mohla kompenzovať napr. aj adresnejším využitím poznámok pod čiarou, ktoré popri zápise literatúry mohli slúžiť práve na zápis doplnujúcich skutočností z jadrového textu.

V práci tiež mohol byť použitý koncept ideológie, resp. skrytej ideológie. Ideológia dáva autorovi v podobnej situácii lepšie možnosti interpretácie analyzovaného materiálu. Ako príklad možno uviesť film Avatar, ktorý by v kontexte zábavných hybridov zrejme využíval militainment, hoci v skutočnosti, popri tom, že obsahoval prvky militarizmu, bol orientovaný proti ideológii násilia, teda vyslovene pacifisticky. Okrem toho obsahoval environmentálnu ideológiu, ktorá v kontexte zábavných hybridov zrejme ani nemá miesto.

Autorka v teoretickej časti spomína transmediálnu podstatu súčasnej mediálnej produkcie, ktorú možno považovať za dôležitú tému v rámci riešenej problematiky. Vo výskumnej časti práce sa k transmediálnosti nevracia, čo je škoda, lebo táto téma poskytuje výborné možnosti pre podobne ladený výskum. Podobne osožné pre prácu by bolo používať koncept bankability (hercov, režisérov, producentov...), ktorý predstavuje jednu z ústredných propagačných možností Hollywoodu. Zároveň treba povedať, že tento koncept je v práci implicitne prítomný.

Z faktického hľadiska práca obsahuje minimum nedôsledností (používanie termínu dekonvergencia, ktorý v slovenčine absentuje, vo význame divergencia; na s. 88 sa hovorí v texte o jednej krajine a následne v zátvorke o inej; autorka popri slovenských názvoch filmov takmer vždy uvádza anglický originál, ale nie vo všetkých prípadoch, napr. 110; zápis tržieb filmov by mal byť zaokrúhľovaný rovnako, vid'. rôznych zápisov na s. 142). Treba však zdôrazniť, že tieto drobné nedôslednosti nie sú nijak zásadné pre porozumenie textu.

4. Úroveň rozpracovania výskumu

Práca ústi do samostatne konštruovanej výskumnej časti, ktorá vo veľkej miere využíva poznatky teoretickej elaborácie témy. Habilitantka preukazuje schopnosť konštruovať defacto originálny výskumný dizajn. Túto skutočnosť vnímam pozitívne, hoci, ak by sa inšpirovala inými podobnými výskumami, jednoznačne by došlo k obohateniu analytickej, ale predovšetkým interpretačnej časti, a to prinajmenšom na komparatívnej úrovni.

Hlavný cieľ práce („...identifikovať preferované formy mediálnej zábavy, ktoré sa uplatňujú v globálne populárnej filmovej tvorbe.) považujem za vhodne formulovaný.

Autorka mohla namiesto predpokladov zvoliť radšej vedecké predpoklady, teda hypotézy. Každopádne, výskum daného typu (teda bez prítomnosti kvantitatívneho hľadiska, resp. štatistického vyhodnocovania) by si určite vystačil aj s výskumnými otázkami.

5. Otázky pre habilitanta

Objavujú sa v podobných výskumoch zábavné hybridy (militainment...) dávané do súvislosti s mediálnymi produktmi podobným alebo rovnakým spôsobom ako v hodnotenej práci?

Možno v prípade analyzovaných filmov hovoriť o ich transmedialite?

Prečo filmy uvedené na s. 97 považuje autorka za vysoko stratové, keď ani pri jednom z nich neboli produkčné náklady vyššie ako tržby?

Môžete bližšie vysvetliť tvrdenie: „Mnohí elitní herci nie sú považovaní za celebrity, najmä ak už dosiahli vyšší vek.“ (s. 116)

Sú filmy Avangers „Zlatým grálom“ superhrdinských filmov?

6. Záver

Hodnotenú prácu považujem za veľmi kvalitné obohatenie mediálnych štúdií s presahmi do marketingovej komunikácie. Moje pripomienky, ktoré uvádzam v posudku, by mali byť chápané najmä ako inšpirácia pre ďalšiu výskumnú činnosť habilitantky

SÚHRNNÉ STANOVISKO Oponenta

Predložená habilitačná práca **spĺňa** požiadavky na uvedený typ kvalifikačných prác. Preto **odporúčam**, aby VR FMK UCM v Trnave po splnení všetkých ďalších náležitostí udelila

.....PhDr. Jane Radošinskej, PhD. .... titul „docent“ pre odbor habilitačného konania a inauguračného konania masmediálne štúdiá.

V ..Nitre, 22.11.2019 .....